

In de zuidelijke landen groeit Bougainvillea over huizen en schuttingen. Langs de lange buigende twijgen verschijnt een overdaad aan kleine witte bloemen omgeven door grote schutbladeren in de meest vrolijke kleuren. En die bloeit duurt maanden.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

De rijk bloeiende Bougainvillea behoort tot de familie van de nachtschonen; de Nyctaginaceae. Uiteraard is de bij ons eenjarige nachtschone, *Mirabilis jalapa*, een voor ons bekend familielid maar de vele andere familieleden zijn meest tropische planten die in Nederland amper voorkomen. De geslachtsnaam verwijst naar de in Parijs geboren en gestorven Louis Antoine de Bougainville (1729-1811). Hij streed in Canada tegen de Engelsen maar leidde ook een drie jaar durende expeditie rondom de aarde met het zeilschip *L'Etoile*. Daarbij werden meer dan 25.000 planten verzameld waarvan één de naam van de expeditieleider kreeg. Bougainvillea kent circa 15 soorten die vrijwel allemaal bedoornde twijgen en een klimmende habitus hebben. Hoewel Bougainvillea bekend staat om zijn kleurrijke bloemen zijn de kleine crèmewitte bloemen weinig spectaculair. Het gaat bij deze plant vooral om de 'verpakking' van die bloemen. Elke afzonderlijke bloem wordt vergezeld door drie grote schutbladen in een vaak opvallend felle kleur. Al die bloemen met al hun schutbladeren tezamen zorgen voor een explosie aan kleur die soms wel maandenlang kan duren.

KRUISINGSVORMEN

Bougainvillea is vooral bekend als weelderige bloeier in de landen rondom de Middellandse Zee. Het is de beroemdste 'vakantieplant'. Maar ook in de meer tropische regionen is het een geliefde bloemheester. Oorspronkelijk komt de plant daar overigens ook vandaan; van nature groeit Bougainvillea in Brazilië in het wild maar inmiddels is hij zo'n beetje in alle tropische landen aangeplant. Daar bloeien de struiken bijna jaarrond. De twee belangrijkste soorten zijn *B. glabra* en *B. spectabilis*. Beide maken - met name in een warm klimaat - lange ranken die moeiteloos over muren slingeren of tegen gevels opklimmen. Een volwassen plant kan zo binnen een paar jaar hele gevels in vuur en vlam zetten. *B. glabra* kwam in 1861 richting Europa. Deze

De kleurenpracht bij Bougainvillea

gedoornde klimmer haalt in de warme regio's 4 tot 5 meter hoogte en heeft schutbladeren in een rozerode kleur. *B. spectabilis* bracht men al in 1844 naar Europa. Deze paarsroze soort groeit vooral veel in de mediterrane landen. De groei is krachtiger dan bij *B. glabra* en de bladeren zijn groter en behaard. Die laatste eigenschap maakt het eenvoudig de twee soorten uit elkaar te halen. Tot zover is de indeling eenvoudig maar inmiddels is het aanbod Bougainvillea uiterst divers geworden en is er veel gekruist. Er is gekruist tussen *B. glabra* en *B. spectabilis* en daaruit zijn tal van belangrijke hybriden gekomen. En door *B. glabra* met *B. peruviana* te kruisen, ontstond een derde belangrijke vorm; *B. x buttiana*. Dit is de meer gedrongen groeiende Bougainvillea die geschikt is voor de kleine terrassen en balkons. De vele kruisingen hebben vooral tot gevolg gehad dat de bloemkleuren binnen het geslacht uiterst divers zijn. Van geel tot oranje, van rood tot paars en van roze tot wit. Tegenwoordig is er ook steeds meer aandacht voor tweekleurig en zijn er uiteraard verschillende bontbladige cultivars, zowel wit- als geel-

bont. Het aanbod is inmiddels enorm maar de praktijk wijst uit dat de meeste Bougainvillea op kleur in plaats van naam worden verhandeld.

VEEL ZON

Bougainvillea is niet echt een liefhebber van het Nederlandse klimaat. Om te beginnen is te veel regen funest. Staan de wortels te nat dan stagnereert de groei meteen. De plant als kuipplant houden is daarom ideaal omdat de wortelkluif in een kuip zelden lang nat staat. Overwinteren moet in een droge en vorstvrije ruimte. Liefst bij een temperatuur tussen de 12°C en 20°C maar niet in de huiskamer want daar is het te droog. Voor het naar binnen gaan worden alle te lange twijgen afgeknipt. Wanneer in het voorjaar weer nieuw groen verschijnt met daartussen de eerste schutbladeren van de bloemen, mag de plant weer naar buiten. Meestal is dat in juni. De standplaats moet uit de wind en zonnig zijn en het bloeisucces hangt met name af van de hoeveelheid zon. Jaarlijks kunnen de resultaten dus verschillen. In het groeiseizoen is voldoende water geven gewenst, net als af en toe bijmesten.